

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Prasa angielska o gospodarce Polski.

Wypadki majowe, zarówno ze względu na swoje znaczenie polityczne, jak i ekonomiczne nie przestają interesować Europy, co przejawia się w całym rządzie w ciągłych enuncjacjach prasy zagranicznej. Po pewnej stabilizacji stosunków, jaka ostatnio zapadła, zagranica zwraca szczególną uwagę na naszą gospodarkę finansową i poddaje ją, snując na ten temat najsmutniejsze wnioski.

Oto co pisze w ostatnim numerze angielski „Economist” w artykule p. The Polish Crisis“.

Przewrót majowy uważany jest za szerokie masy ludności w Polsce cierpią wskutek kryzysu gospodarczego, za energiczny wysiłek, podjęty dla poprawy ich losu. Wykorzystanie korupcji, walka z partyjnictwem, wszystko to przemawia do przekonania, wszystkie te hasła wzbudzają nadzieje, że wkrótce nastąpi znana poprawa stosunków gospodarczych w Rzeczypospolitej. Oczywiście że nie wszystkie czynniki ostatniego przesilenia były pozytywne: należy przyjąć pod uwagę również negatywny czynnik — niezadowolony mas wskutek dotkliwej depresji gospodarczej.

W dalszym ciągu swych wywodów „Economist” pisze:

Możliwe jest nawet, że ta siła nieznana, mianowicie wezbrane niezadowolone wśród ludu, była silniejsza od konstrukcyjnej i dodatniej czynności przesilenia majowego. Dlatego też wydaje się niewątpliwe, że gdyby kierownictwo sprawami państwa nie pozostało w rękach p. marsz. Piłsudskiego — przewrót (mógłby) mieć charakter dużo bardziej radykalny. Tem się należy, że zarówno wielcy właściciele ziemscy, jak przemysłowcy wycofali się, w których wypowiedzieli za nowym rządem.

Omawiając w dalszym ciągu artykuł o sprawie bezrobocia i stabilizacji waluty, „Economist” wywodzi:

Mimo, iż znaczna część ludności w Polsce jest przekonana, że korupcja jest przyczyną nędzy i kryzysu — zmiana rządu i zmiana konstytucji bynajmniej nie zmniejszy bezrobocia ani nie wpłynę na stabilizację złotego. Wznowienie budżetu również nie może być osiągnięte przy pomocy politycznych zarządzeń. Obecnie przyszłość Polski i przyszłość nowego ustroju politycznego zależy w pierwszym rzędzie od rozwiązania najpilniejszych zadań gospodarczych.

„Economist” kończy swój ciekawy i wnikliwy dla Polski artykuł w sposób następujący:

Należy przypuszczać, że wysiłki nowego rządu będą skierowane właśnie w tym kierunku. Zmiana konstytucji jest oczywiście niewystarczająca: Polsce przedewszystkiem jest potrzebna rozważna polityka gospodarcza. Jedynie przez mądrą i rozmyślną politykę gospodarczą państwo polskie może uniknąć wielu niebezpieczeństw, które mogą się stać groźne dla jego przyszłości.

Nie od rzeczy będzie również powiedzieć, że głosy Ameryki o jej stosunku do państwa europejskich, a między innymi do Polski, a to wobec ostatnich wydarzeń majowych. Niżej podane opinie Ameryki charakteryzują jasno jej stanowisko wobec ciągłych a bardzo trudnych stosunków politycznych i społecznych, jak i ekonomicznych, z jakimi Europa łącznie z Polską od dłuższego już czasu z większym lub mniejszym powodzeniem walczy.

Te niedomagania Europy dają amerykańskiemu sterom gospodarczym i finansowym asumpt do wypowiedzenia swych uwag i rad (bardzo i dla nas ciekawych) po zastosowaniu tych. Stany Zjednoczone widziały

Przesilenie rządowe we Francji.

Przywódca lewicy b. premier Herriot, oblegany przez zastępną dziennikarzy, po wyjściu z pałacu Elizejskiego

by się dopiero w możności wznowienia wzmocnienia stosunków z Europą. A w nawiązaniach stosunków z kontrygentem, Polska wobec naszego głodu kredytowego jest silnie zawsze zainteresowana.

Holenderski „Nieuwe Rotterdamse Courant” w korespondencji z Nowyorku stwierdza, że amerykańskie siły rządowe z wyjątkową uwagą śledzą rozwój stosunków w Europie. Ostatnie zajście w Polsce, zaburzenia społeczne w Anglii, polityczny kryzys w Belgii i Niemczech, a wreszcie gospodarczo-finansowe trudności we Francji i we Włoszech budzą w tych stronach poważne zaniepokojenie. To też nie dziwnego, że w handlu z Europą wyraźnie zaznacza się pewna wstrętność, która już i cyfrowo występuje na jaw w ruchu towarowym.

Zarówno sfery amerykańskie finansowe, jak i gospodarcze zajmują się bardzo żywo kwestią uzdrowienia wa-

lut francuskiej, belgijskiej i włoskiej, wskazując jednocześnie na Niemcy i Austrię, którym jednak udało się waluty swoje ustabilizować. W Amerykanach utrwała się coraz bardziej przekonanie, że wszystkie kraje europejskie powinny wszystkimi siłami dążyć do osiągnięcia walut ustabilizowanych gdyż są one nieodzowną koniecznością zarówno dla handlu wewnętrznego, jak i zewnętrznego. Świat kupiecki może mieć zaufanie tylko do takich walut, które nie podlegają intrygom politycznym i ekscesom spekulacyjnym. Nikt w Ameryce nie łudzi się, by frank francuski lub lir włoski mógł osiągnąć swój kurs przedwojenny: 193 cents waluty amerykańskiej. Ale według ogólnego przekonania waluty te muszą być ustabilizowane na jakiejś pełnej wartości, jeśli stosunki handlowe z innymi krajami mają w ogóle nadal być utrzymywane.

A. H.

Nominacja dwóch ministrów

Prof. W. Staniewicz ministrem reform rolnych Dr. Aleksander Raczynski ministrem rolnictwa

Warszawa. Prezydent Rzeczypospolitej podpisał wczoraj nominację dra Witolda Staniewicza, docenta uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie, na ministra reform rolnych.

Jednocześnie dr. Józef Raczynski został zwolniony z kierownictwa tego ministerstwa.

Na wniosek premiera Bartla, Pre-

zydent Rzeczypospolitej podpisał w poniedziałek nominację dra Aleksandra Raczynskiego, właściciela dóbr w Małopolsce wschodniej, byłego prezesa odbudowy kraju na Małopolskę, autora licznych rozpraw naukowych na ministerstwo rolnictwa. Dotychczasowy kierownik tego ministerstwa dr. Józef Raczynski został z tego urzędu zwolniony.

Konferencja u premiera Bartla

O uchwaleniu budżetu i prawno Prezydenta Rzeczypospolitej do rozwiązania Sejmu.

Warszawa. Wczoraj odbyło się u premiera zebranie przywódców klubów. Na zebraniu tem reprezentowane były prezydja wszystkich klubów sejmowych z wyjątkiem Zw. Ludowo Nar. i komunistów. Obecni byli pp. Dębski i Kiernik (Piast), Marek, Niedziałkowski, Daszyński i Posner (P. P. S.), Chaciński, Czerniewski (Ch. D.), Dąbski (Stronictwo Chłopskie), Poniatowski, Hudziński Malinowski (Wyzwolenie), Hartglas i Kirschbraun (Kółko żydowskie), Popiel (N. P. R.), Jeremicz (Białorusin), Paweł Wasyńczuk (Ukraińczyk).

Z wywodów p. premiera posłowie odnieśli wrażenie, że rząd zdecydował się na to w każdym razie w połowie lipca, około 17-go, zamknięcia sesji Sejmu.

Warszawa. Po konferencji poselskiej przywódców klubu, jaka się odbyła o godz. 7 wieczór w pałacu Rady ministrów, premier Bartel zaprosił do siebie przedstawicieli prasy i oświadczył im co następuje:

Punktem wyjścia dla obu dzisiejszych konferencji, to jest zarówno zebrania poselskiego, przed chwilą odbytego, jak i obecnej, jest projekt rządowy zmiany konstytucji oraz otrzymane pismo marszałka Rataja o naciśnięciu pewnego odłamu prasy na struktury Sejmu.

„Pismo p. marszałka — mówił dalej premier — konstatuje ze słusznością nie wątpliwą, że ataki niektórych organów prasy, kierowane przeciw obecnemu Sejmowi przekroczyły granice dozwolonej krytyki i godzą w powagę Sejmu, jako instytucji państwowej. Obowiązkiem moim jest jasno określić stanowisko rządu w tej sprawie.

Byłem i jestem zasadniczym i zdecydowanym zwolennikiem parlamentarnego ustroju państwowego. Stojąc niewzruszenie na gruncie zasady, pragniemy jednak znaleźć dla niej formę dla praktyki polskiej celową i odpowiednią.

Stwierdzić muszę, że dotychczasowe formy parlamentaryzmu nie były Polsce na zdrowie. Pouczeni zostaliśmy przez szereg najmłodszych doświadczeń, że istniejąca u nas forma ludowładztwa przez niewłaściwe nieraz jej wykonanie stała się dla państwa często szkodliwą.

Odpieram jednocześnie z oburzeniem wszelkie przypuszczenie, jakoby rząd wpływał na prasę w kierunku niesłusznego podważania powagi Sejmu. Przeciwnie apeluję do prasy, aby krytykując chociażby najostrej i najbardziej wnikliwie wytykając błędy, jednocześnie umiała uwzględnić w pełni sa-

wą uważam za konieczną i przy odpowiednich warunkach za bardzo pożyteczną i państwowo-twórczą.

Następnie nie odpowiadając na kilka zapytań, premier wyjaśnił, że zależnie od stanowiska, jakie Sejm zajmie wobec poszczególnych problemów nastąpi decyzja rządu.

Nie wiadomo, czy Sejm się rozwiąże własną uchwałą, czemu się rząd przeciwstawia, czy też sesja zostanie zamknięta, a wtedy dla uchwalenia budżetu na rok 1927 potrzeba będzie zwołać nową sesję zwyczajną, albo budżet zadekretować już na podstawie zmienionej konstytucji.

Wypadku, iżby Sejm się nie rozwiązał, ani konstytucja nie uchwalona, rząd nie bierze w rachubę, gdyż są to ewentualności obecnie teoretyczne. Projekty ustaw, złożone do łaski marszałkowskiej przez rządę poprzednie w liczbie 156 są podane obecnie rewizji w poszczególnych ministerstwach i część ich zostanie wycofana.

Nad zmianą ordynacji wyborczej, za pomocą ustawy, albo w drodze dekretu, rząd dotychczas się nie zastanawiał. Decyzja zapadnie w zależności od dalszych wypadków na terenie Sejmu.

O zamiarze rezygnacji Prezydenta Mościckiego, nic premierowi nie wiadomo, chociaż musiałby o tem wiedzieć, skoro pozostaje w stałym z Głową Państwa kontakcie. Wciąganie osoby Prezydenta Rzeczypospolitej w dyskusję, uważa premier za niewłaściwe.

Z odpowiedzi premiera wynika, że rząd dąży do tego, aby do połowy lipca Sejm zechciał zadanie mu postawione załatwić.

Prezydent Mościcki jest głęboko religijny

Oświadczył to sam kardynałowi Kakowskiemu

W numerze „La Croix” z dnia 9 bm. ukazało się następujące doniesienie:

„W poniedziałek mieliśmy miłą wizytę J. E. księdza biskupa Łukomskiego z Poznania, ks. biskupa Przedeckiego z Podlasia i ks. prefata Kłosa, redaktora naczelnego „Przewodnika Katolickiego” z Poznania, którzy w drodze przez Paryż do Chicago uważali sobie za miły obowiązek odwiedzić redakcję „La Croix”, za co im jesteśmy bardzo wdzięczni.

Dostojni goście poinformowali nas dokładnie o początkach rewolucji w Polsce, która na parę dni zaniepokoiła Warszawę bez oddziaływania głębszego na resztę kraju, a zwłaszcza na Poznańskie. Osoba nowego Prezydenta Rzeczypospolitej jest tak dalece ponad wszelkie partie i tak bardzo otoczona pełnym zaufaniem, że i Francja powinna mieć w całej pełni zaufanie do niej. Ręka w rękę Francja z Polską — mówili — w ciągu dalszym pójdzie po linii przymerza, zarówno pod kątem widzenia międzynarodowego, jak i pod kątem widzenia katolickiego”. W czasie wizyty swojej u kardynała warszawskiego Prezydent oświadczył, iż jest głęboko religijny i szanuje każdą religię.

Po tej wizycie jesteśmy szczęśliwi, że możemy dać to zapewnienie naszym czytelnikom.”

TELEGRAMY.

Briand znowu tworzy gabinet.

Paryż. Opuszczając pałac elizejski, oświadczył Briand, że tym razem przy restawowaniu swego gabinetu uwzględni tę większość, która sgrupowała się przy nim w ostatniej dyskusji polityczno-finansowych w ostatnim tygodniu.

Prasa sądzi, że Briand do dziś wieczorem sobie utworzył swój gabinet, przyczem ma zapewnić udział Polacy

Świeżo nadeszła

bezpośredniego załatwienia z CEYLONU

HERBATA CEYLOŃSKA I-a

ORANGE PECCOE FLOWERY

Najwybredniejszy smakosz znajdzie zadowolenie!

Nadzwyczaj aromatyczna i ekonomiczna!

Tylko w oryginalnych czerwonych paczkach!

DOMU PIOTROWEGO

LEON PIOTROWSKI

„MOHKA KAWA”

Częstochowa, II ALEJA 24, Telefon Nr. 1.

Ręka bezrobocia w Częstochowie

Z górą 6000 bezrobotnych jest zarejestrowanych, a ilu pobiera zapomogi? W najbliższych dniach ilość bezrobotnych wzrośnie!

Ogólna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Częstochowie wynosiła w ub. tygodniu 6041. Z liczby tej korzystało z zasiłków z akcji ustawowej 989 osób, którym wypłacono 8,513,88 gr., z akcji doraźnej państw. 1547 osób, którym wypłacono 14,149,10 gr.

W dniu 14 bm. odbyła się w Urzędzie rekrutacja robotników niewykwalifikowanych i rolników do pracy na wyjazd do Francji, na której przyjeżdżało 180 robotników przeważnie rolników z pow. Częstochowskiego.

Ogólna liczba bezrobotnych w tych

dniah zwiększył się z uwagi na to, że firma „Wolski-Wisniewski-Inżynierowie” prowadząca roboty kolejowe przy budowie linii kolejowej Kalety-Podzamcze pracę ukończyła i częściowo wyprzystała do redukcji robotników. Ogółem wspomniana firma zatrudnia około 800 robotników. Podobna redukcja dotknęła również 110 robotników zatrudnianych przy robotach drogowych prowadzonych przez Wydział powiatowy Sejmiku Częstochowskiego, który zmuszony był zastosować ten ostateczny środek, z powodu braku kredytu na dalsze prowadzenie robót.

Posiedzenie Rady Miejskiej.

W czwartek, 24 bm. o godz. 7-jej wieczorem odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

Obfity porządek obrad zapowiada aż 16 punktów, a między innymi: wniosek radnych PPS, o potępieniu zachowania się r. Cardiniego na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 10 bm., wniosek o subsydujum Tow. Kolonji letnich dla chrześcijan w wysokości 3000 złotych na dokonanie gmachu w Poraju; wniosek o subsydujum dla zakładu Magdalenek i szkół rzemieślniczych żydowskich; sprawa uszkodzeń dachów przy zakładaniu przewodów telegraficznych; wniosek w sprawie zorganizowania przez Magistrat pomocy lekarskiej dla bezrobotnych, a dalej odpowiedź Magistratu na szereg interpelacji oraz wyборы członków do poszczególnych komisji.

Z uroczystości poświęcenia szkoły powszechnej w Walenczowie

W dniu 24 ub. m. odbyło się poświęcenie nowowybudowanej 5 klasowej szkoły powszechnej w Walenczowie gm. Opatów.

Na uroczystość przybyła dziesiątka szkolna starszych oddziałów z całej gminy na czele z kierownikami szkół, członkowie Rady gminnej, Urząd gminny, Dozor szkoły, oraz straża pożarna ze Złochowic, Zwierzynicy i Opatowa, Iwagnowice, Wilkowiecka i Walenczowa pod dowództwem instruktora hon. p. Tyma Stanisława.

Z Częstochowy przybyli inspektor szkolny p. Kuropatwiński Waterjan i dyr. Seminarjum męskiego p. Sidor.

Aktu poświęcenia dokonał ks. kanonik Zagrzejewski z Kłobucka. Do działań szkolnej i licznie zebranej ludności z całej gminy przemawiali ks. kan. Zagrzejewski, dyr. Sidor, gospodarz Bardziński Adam i nauczyciel Tyma Stanisław, podkreślając w swem przemówieniu, jakie zadanie ma wypełnić szkoła powszechna i znaczenie jej w dobie obecnej. Po przemówieniach dziesiątka szkolna odśpiewała Rotę, a orkiestra Straży pożarnej z Wilkowiecka odegrała Hym narodowy.

Na zakończenie odbyła się zabawa na korzyść Walenczowskiej Straży Pożarnej.

Maturzyści Gimnazjum żydowskiego. Egzamin dojrzałości uczniów i uczenie gimnaz. Tow. żyd. Szkół średnich w Częstochowie odbył się w dniach 31 maja, 1 i 2 czerwca. Z 11 kandydatów i kandydatek otrzymał patent dojrzałości: 1) Bergmanówna J., 2) Bocianówna H., 3) Epsztajnówna T., 4) Feiglowicz B., 5) Kalinówna T., 6) Lerner D., 7) Pływaczówna J., 8) Silberberzanka M., 9) Szlamówna L., 10) Wajnsztok M.

Wykazali się w „GONCU CZĘSTOCHOWSKIM”

towicz („Victorii”).

Bieg gości zamiejscowych: 1) Janowicz, 2) Bilip (obaj z Radomia).

W biegu gości miejscowych zwyciężyli „Gryf”, w biegu międzyklubowym: 1) „Gryf”, 2) H. Teichner (Z. T. G. S.), 3) Urbański „Victoria”).

Bieg awansowy: 1) Sinicyń 2) Wyrzykowski, 3) Korzonek (wszyscy z „Victorii”).

Bieg australijski wygrywa po ciekawej i ostrej walce „Gryf” (C. T. C.) utwierdzając jeszcze raz swą wyższość nad resztą zawodników.

Kurs walut. W dniu 22 bm. oddział Częstochowski Banku Polskiego płacił: dolar—9 zł. 96 gr., frank francuski—28 zł. 73 gr. za 100, frank szwajcarski—193 zł. 51 gr. za 100.

Nowe połączenie telefoniczne. Dyrekcja poczty i telegrafów komunikuje nam: Z dniem 15 bm. wpro prowadzony został ruch telefoniczny między Krakowem z jednej a Miskolcem z drugiej strony oraz między Bielskiem z jednej a Budapesztem, Miskolcem i Debreczmem z drugiej strony.

Oprócz rozmów państwowych i prywatnych zwykłych i pilnych są w powyższych relacjach dopuszczane: rozmowy prasowe, rozmowy abonamentowe, na pewną zgóry oznaczoną godzinę, w porze nocnej.

Opłata za rozmowy prasowe wynosi 50 proc. normalnej taryfy. Rozmowy te są dopuszczane między godz. 21 a 9.

Z branży włókienniczej.

Poważna firma holenderska z branży włókienniczej poszukuje zastępczyni w Holandję pierwszorzędnej polskiej przedsiębiorstwa bawełny.

Pierwszorzędna firma norweska, posiadająca referencje bankowe, poszukuje zastępczyni polskich fabryk włókienniczych z działa bawełnianego oraz trykotażu na Norwegię. Dotychczas była powyższa firma zastępczynią firm amerykańskich.

Zgłoszenia należy kierować do Urzędu Targu Poznańskiego.

Napad rabunkowy na kasjerę.

Kasjerka firmy „Kurowski Karbowski” z Częstochowy, wioząc na wyplatę robotników kwotę 16,200 zł. został w miejscowości Gano koło Borzęcina od Lublicznic napadnięty. Bandytci zrabowali całą gotówkę, postrzelili w nogę i zbiegli w niewiadomym kierunku.

Chciał ugodzić nożem w policjanta.

W dniu 20 b. m. o godz. 10 ej rano policja zatrzymała znajdującego się w stanie nietrzeźwym Marjana Wrońskiego z Rakowa, który zaczął pisać kobiety, zdążające do kościoła.

Na zwróconą przez posterunkowego uwagę Wroński usiłował uderzyć nożem spełniającego swą czynność funkcjonariusza policji awanturnika jednakże w porę obezwładniono.

Z Wrońskiego spisano protokół, który został przesłany do Urzędu prokuratorskiego.

Krety wiejskie przy robotcie...

Za pomocą podkopu okradli sklep przy ulicy Prostej, ale nie zdążyli unieść łupu.

W dniu wczorajszym o godz. 4-jej rano policja schwyciła na ul. Prostej niejakiego Bolesława Ligęzę, zamieszkałego w Kiedrzyńcu, który wspólnie z Janem Wto szczyzną z Mirowa, ogolili doszczętnie sklep Jana Pacudy przy ul. Prostej 10. Do sklepu dostali się za pomocą uczonego z podwórza podkopu.

Część towarów, jako to: pocztówki, cukierki, świece i t. p. złodzieje zdolali już ukryć w sianie przy ul. Koszarowej.

Ligęza został aresztowany w chwili, gdy przyszedł zabrać resztę towaru. W komisariacie zaś wydał swego współnika, który także został aresztowany przy ul.

Tanio i ładnie wykonywa

AFISZE
KLEPSYDRY
TABELLE
KSIĄŻKI
DZIEŁA
BROSZURY
BILETY WIZYTOWE
Drukarnia
F. D. WILKOSZEWSKIEGO
w CZĘSTOCHOWIE

KRONIKA.

Uroczystość wianków.

W środę, 23 bm. o godz. 7 wieczorn. jako w wigilię św. Jana, staraniem gminy przy kościele katedralnym św. Romany odbędzie się na rzecze Warcie przy Krakowskiej № 57 w posesji Stanisława Malka tradycyjny obchód „wianów” o nader uroczajnym programie.

Na program złożą się: chóry męskie pod dyrekcją p. Jana Kowalskiego, rozdanie wianków, żywe obrazy, kupki, balet, jednoaktówka, orkiestra.

Barwne i charakterystyczne obrazy świetlane będą różnokolorowymi ogami bengalskimi.

W razie niepogody uroczystość wianów odbędzie się dnia następnego t. j. czerwca.

Zmiany na stanowiskach wojewodów.

W sprawie wojewodów podległego donoszą z Warszawy, że ostatnio ustaliła się kandydatura dotychczasowego wojewody kieleckiego p. Maniuka, na jego miejsce zaś pójdzie b. wojewoda łódzki p. Darowski, którego kandydaturę do Krakowa pan prezydent nie podpisał.

O obniżeniu cen mięs.

Wskazujemy się z Starostwa, raport policjany rzeźników z ul. Targowej odesłany został do Urzędu prokuratorskiego, celem pociągnięcia do odpowiedzialności rzeźników, którzy wywołali ostatnią podwyżkę cen mięsa. Odpis zaś raportu przesłany został do Magistratu do rozpatrzenia komisji cenowej.

